

Byla C-283/24 [Barouk] ⁱ**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2024 m. balandžio 23 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasias

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. kovo 29 d.

Pareiškėjas:

B. F.

Atsakovė:

Kypriaki Dimokratia meso proistamenou tis Ypiresias Asylou
(Kipro Respublika, tarpininkaujant Prieglobsčio tarnybos vadovui)

Pagrindinės bylos dalykas

Skundas, kuriuo pareiškėjas pagrindinėje byloje ginčija 2022 m. vasario 7 d. Prieglobsčio tarnybos sprendimą, kuriuo atmetamas jo tarptautinės apsaugos prašymas, ir pagal tą pačią procedūrą priimtą sprendimą grąžinti, kurio vykdymas vis dėlto sustabdytas, kol bus išnagrinėtas skundas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 1 ir 3 dalių aiškinimas atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, siejamą su individualaus vertinimo (Direktyvos 2011/95/ES 4 straipsnio 3 dalies c punktas), bendradarbiavimo (minėtos direktyvos 4 straipsnio 1 dalis) ir lojalus bendradarbiavimo (ESS 4 straipsnio 3 dalis) įpareigojimais – SESV 267 straipsnis

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies vardo, pavardės ar pavadinimo.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 1 ir 3 dalys, aiškinamos atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį ir siejamos su Direktyvos 2011/95/ES 4 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta pareiga atlikti individualų vertinimą, 4 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga bendradarbiauti ir ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje numatyta lojalus bendradarbiavimo pareiga, turi būti aiškinamos taip, kad, nesant aiškios nacionalinės teisės nuostatos, kurioje numatyti nacionalinio teismo įgaliojimai pagal 46 straipsnį reikalauti, kad pareiškėjas atliktų sveikatos patikrinimą, šis teismas gali tiesiogiai iš šios nuostatos kildinti teisę priimti nutartį atlikti pareiškėjo sveikatos patikrinimą, jeigu manoma, kad tai būtina siekiant išsamiai ir *ex nunc* išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą?

2. Ar Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 1 ir 3 dalys, aiškinamos atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį ir siejamos su Direktyvos 2011/95/ES 4 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta pareiga atlikti individualų vertinimą, 4 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga bendradarbiauti ir ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje numatyta lojalus bendradarbiavimo pareiga, turi būti aiškinamos taip, kad, nesant aiškios nacionalinės teisės nuostatos, kurioje numatyti nacionalinio teismo įgaliojimai pagal 46 straipsnį reikalauti, kad pareiškėjas atliktų sveikatos patikrinimą, ir, nesant aiškios teisės nuostatos dėl siuntimo atlikti sveikatos patikrinimą tvarkos, kuria nacionalinis teismas tiesiogiai pasinaudotų pagal tą patį straipsnį, teismas turi teisę kreiptis į sprendžiančiąją instituciją (kuri vis dar yra jo nagrinėjamos procedūros šalis), kad ši galėtų pagal analogiją taikyti Direktyvos 2013/32/ES 18 straipsnyje numatytą mechanizmą, pateikdama nacionaliniam teismui pareiškėjo sveikatos patikrinimo rezultatus?

3. Ar Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 3 dalį, aiškinamą atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį, reikia aiškinti taip, kad išsamaus ir *ex nunc* tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo tvarka priklauso valstybių narių procesinės autonomijos sričiai? Jeigu atsakymas būtų teigiamas, ar Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 1 ir 3 dalys, aiškinamos atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį ir siejamos su Direktyvos 2011/95/ES 4 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga bendradarbiauti ir ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje numatyta lojalus bendradarbiavimo pareiga, turi būti aiškinamos taip, kad, nesant aiškios nacionalinės teisės nuostatos, kurioje numatyti nacionalinio teismo įgaliojimai reikalauti, kad pareiškėjas atliktų sveikatos patikrinimą, ir, nesant aiškios teisės nuostatos dėl siuntimo atlikti sveikatos patikrinimą tvarkos, kuria nacionalinis teismas galėtų pasinaudoti, teismas turi teisę kreiptis į sprendžiančiąją instituciją (kuri vis dar yra jo nagrinėjamos procedūros šalis), kad ši galėtų pagal analogiją taikyti Direktyvos 2013/32/ES 18 straipsnyje numatytą mechanizmą, pateikdama nacionaliniam teismui pareiškėjo sveikatos patikrinimo rezultatus, jeigu pastarojo manymu, nacionalinės priemonės neatitinka veiksmingumo principo?

4. Ar Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 3 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad tais atvejais, kai nustatoma, jog nėra tinkamų Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnio 3 dalyje numatyto individualaus,

išsamaus ir *ex nunc* nagrinėjimo mechanizmų, šiuose straipsniuose numatytos garantijos yra įvykdytos, kai nacionalinis teismas turi kompetenciją panaikinti sprendimą atmesti tarptautinės apsaugos prašymą?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos ir Teisingumo Teismo jurisprudencija

Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 4 straipsnio 3 dalis ir 19 straipsnio 3 dalies b punktas.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 78 ir 267 straipsniai.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 18 ir 47 straipsniai.

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 18 straipsnis ir 46 straipsnio 1 ir 3 dalys.

2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9) 4 straipsnio 1 dalis ir 3 dalies c punktas.

1974 m. gruodžio 4 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo Sprendimas *Van Duyn / Home Office*, C-41/74, EU:C:1974:133; 1982 m. sausio 19 d. Sprendimas *Becker*, C-8/81, EU:C:1982:7; 1989 m. birželio 22 d. Sprendimas *Fratelli Constanzo / Comune di Milano*, C-103/88, EU:C:1989:256; 2017 m. liepos 26 d. Sprendimas *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591; 2018 m. sausio 25 d. Sprendimas *F*, C-473/16, EU:C:2018:36; 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584; 2019 m. liepos 29 d. Sprendimas *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626; 2020 m. kovo 19 d. Sprendimas *PG*, C-406/18, EU:C:2020:216; ir 2023 m. birželio 29 d. *International Protection Appeals Tribunal ir kt.* (Išpuolis Pakistane), C-756/21, EU:C:2023:523.

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

„*O peri Dikastirion Nomos tou 1960*“ (1960 m. Teismų įstatymas), kelis kartus iš dalies keistas, o paskutinis taikytinas pakeitimas – antrasis iš 2023 m. atliktų pakeitimų: 34A straipsnis.

„*O peri Prodikastikis Parapompis sto Dikastirio ton Vodapaikon Koinotiton Diadikastikos Kononismos (1/2008)*“ (Procedūra dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (1/2008): 3 ir 5 straipsniai.

„*O peri tis Idrysis kai Leitourgias Dioikitikou Dikastiriou Diethnous Prostatias Nomos tou 2018*“ (2018 m. Įstatymas dėl Tarptautinės apsaugos administracinio teismo įsteigimo ir veiklos), kelis kartus iš dalies keistas, o paskutinis taikytinas pakeitimas – antrasis 2023 m. atliktas pakeitimas: 11 straipsnis.

„*O peri Prosfygon Nomos tou 2000*“ (2000 m. Pabėgėlių įstatymas) kelis kartus iš dalies keistas, o paskutinis taikytinas pakeitimas – 2023 m. pakeitimas: 15 straipsnis (prašytojo medicininis ir psichologinis tyrimas), 16 straipsnis (Direktyvos 2011/95 4 straipsnio 1 dalies perkėlimas į nacionalinę teisę) ir 18 straipsnio 3 dalies c punktas (tarptautinės apsaugos prašymo individualus vertinimas).

„*Oi peri tis Leitourgias Dioikitikou Dikastiriou Diethnous Prostatias Diadikastikoi Kanonismo tou 2019 (3/2019)*“ (2019 m. Tarptautinės apsaugos administracinio teismo veiklos taisyklės (3/2019): 7 ir 10 straipsniai.

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso aprašymas

- 1 Pareiškėjas pagrindinėje byloje atvyko iš Libano ir turi šios šalies pasą. Jis neteisėtai atvyko į Kipro teritoriją per vyriausybės nekontroliuojamą teritoriją. 2018 m. rugsėjo 4 d. jis pateikė tarptautinės apsaugos prašymą. Kiek tai susiję su priežastimis, dėl kurių pareiškėjas išvyko iš savo kilmės šalies, jis prašyme trumpai nurodė: „politinės priežastys – grėsmė – pavojus“. 2020 m. rugpjūčio 5 d., 26 d. ir rugsėjo 9 d. paėmė apklausos dalyvaujant dabartinės Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros (EUAA) pareigūnui, padedant vertėjui.
- 2 Per šias apklausas pareiškėjas teigė, kad yra Libano pilietis, krikščioniškosios Maronitų Bažnyčios narys ir *Kataeb* partijos, į kurios karinį padalinį įstojo būdamas jaunas kaip „karo muzikantas“, šalininkas. Iš savo šalies jis išvyko prieš 20 metų. Pareiškėjas teigė, kad yra susituokęs ir kad jo sutuoktinė yra kilusi iš trečiosios šalies, kurioje gyvena su jų sūnumi. Jis palaiko ryšius tik su savo motina, nes tvirtina, kad kiti artimieji yra režimo rėmėjai ir jį šnipinėja. Pareiškėjas keliavo iš vienos šalies į kitą, nes Libane po to, kai baigė karinę tarnybą, nuolat susidurdavo su nepagrįstais kaltinimais, įskaitant kaltinimus simpatizavimu Islamo kalifatui (ISIS), arba šnipinėjimu Izraeliui, už kuriuos gresia mirties bausmė. Dėl tikėjimo ir nenoro bendradarbiauti su režimo institucijomis jis tapo ne tik savo šalies, bet ir Sirijos, taip pat įvairių karinių ir teroristinių organizacijų slaptųjų tarnybų taikiniu. Jis taip pat apibūdino, nors, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, gana painiai ir ne itin patikimai, pagrobimo ir pasikėsینimo nužudyti atvejus, ir teigė, kad Libano ir Sirijos valdžios institucijos atstovai jį kankino.
- 3 2022 m. sausio 25 d. pareigūnas pateikė Prieglobsčio tarnybos vadovui išvadą – rekomendaciją, kurioje pasiūlė atmesti prieglobsčio prašymą. 2022 m. vasario 7 d. Tarnybos vadovas šią išvadą patvirtino. Konkrečiai kalbant, Prieglobsčio tarnyba, vertindama pareiškėjo šioje byloje pateiktą informaciją, išskyrė tris esminius teiginius, iš kurių pirmasis susijęs su jo tapatybe, kitais asmens duomenimis ir

kilmės šalimi, o svarbi informacija buvo pateikta išsamiai, be spragų ir prieštaravimų ir patvirtinta išorės šaltinių. Vis dėlto antrasis teiginys, susijęs su problemomis su Libano valdžios institucijomis, buvo atmestas, nes pareiškėjas neįrodė realios problemos buvimo. Sumokėjęs atitinkamą baudą, pareiškėjas buvo oficialiai atleistas nuo karo tarnybos. Be to, buvo atmestas ir trečiasis teiginys, neatskiriama susijęs su antruoju teiginiu, kad Libano ir Sirijos viešosios ir karinės valdžios institucijos jį kankino. Buvo konstatuota, kad, remiantis atitinkamais pareiškėjo teiginiais, nėra pagrindo manyti, jog jis iš tikrųjų asmeniškai tai patyrė. Taigi Prieglobsčio tarnyba nusprendė, kad nėra pagrįstos persekiojimo baimės ar didelės žalos pavojaus, jeigu pareiškėjas grįžtų į savo kilmės šalį, todėl jo įtraukimas į tarptautinės apsaugos sistemą yra nepagrįstas.

- 4 Apie sprendimą dėl atsisakymo pareiškėjui buvo pranešta 2022 m. kovo 31 d. 2022 m. balandžio 12 d. pareiškėjas apskundė šį sprendimą *Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasias* (Tarptautinės apsaugos administracinis teismas; toliau – DDDP arba prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas). Anksčiau, 2022 m. balandžio 11 d., jis pateikė prašymą dėl nemokamos teisinės pagalbos, tačiau prašymas buvo atmestas 2022 m. gruodžio 7 d. Teisminiame procese pareiškėjas dalyvauja asmeniškai, be advokato pagalbos.
- 5 2023 m. spalio 16 d. DDDP paprašė šalių pateikti pastabas dėl ketinimo pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą. Kipro Respublika, tarpininkaujant Prieglobsčio tarnybos vadovui (toliau – atsakovė) pateikė rašytines pastabas teigdama, kad šioje byloje nereikia pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nes reikšmingų Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas yra aiškus, o jeigu DDDP mano, kad pareiškėjui nebuvo nepagrįstai atliktas medicininis patikrinimas, jis gali panaikinti ginčijamą sprendimą. Pareiškėjas rašytinių pastabų nepateikė.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, pareiškėjas, dalyvaudamas asmeniškai ir be advokato pagalbos, daugeliu atvejų nesuprantamai nurodo, kad 20 metų buvo persekiojamas dėl savo įsitikinimų. Jis teigia, kad po pilietinio karo Libanas tapo teroristinės organizacijos kontroliuojama šalimi. Pareiškėjas teigia, kad Prieglobsčio tarnybos sprendimas yra klaidingas, ir sieja jį su atsakovės žinių trūkumu arba jo politinių oponentų įtaka. Jis pabrėžia, jog arabų kalbos vertėjo buvimas sukėlė jam baimę, kad bus nutekinta informacija, todėl jis nepateikė slaptos informacijos.
- 7 Atsakovė priminė savo išvadas dėl pareiškėjo patikimumo ir pabrėžė aspektus, kuriuos vertino kaip prieštarigus, nenuoseklius ar apibendrintus, ir pakartojo savo vertinimą, kad grįžus į kilmės šalį pareiškėjui nekiltų persekiojimo ar didelės žalos pavojaus.
- 8 Dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo ketinimo kreiptis į Teisingumo Teismą dėl jo teisės atlikti pareiškėjo sveikatos patikrinimą arba

įpareigoti kompetentingą administracinę instituciją atlikti tokią medicininę ekspertizę atsakovė teigia, kad netenkinamos prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo sąlygos. Ji, be kita ko, teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atitinkamais klausimais gali remtis neseniai priimtais *Anotato Dikastirio tis Kypriakis Dimokratias* (Kipro Respublikos Aukščiausiasis Teismas) sprendimais ir kad nuoroda į medicininius patikrinimus priklauso administracijos kompetencijai, kaip nurodyta Direktyvos 2013/32 II skyriuje, susijusiame su pirmuoju tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo etapu.

- 9 Dėl šių klausimų esmės atsakovė teigia, kad Prieglobsčio tarnyba turi diskreciją nukreipti pareiškėją mediciniam patikrinimui (žr. Pabėgėlių įstatymo 15 straipsnį). Be to, kaip matyti iš 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, valstybės narės turi kontroliuoti, kaip taikoma Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis. Atsakovė taip pat remiasi 2023 m. birželio 29 d. Sprendimo *International Protection Appeals Tribunal ir kt. (Išpuolis Pakistane)*, C-756/21, EU:C:2023:523, 28–94 punktais, ir teigia, kad iš šio sprendimo matyti, jog sprendžiančioji institucija turi įgaliojimus atlikti pareiškėjo psichinės sveikatos ekspertizę. Galiausiai, remdamasi 2018 m. spalio 4 d. Sprendimu *Ahmedbekova* (C-652/16, EU:C:2018:801, 92–96 punktai), ji teigia, kad, nors DDDP negali atlikti išsamaus faktinių aplinkybių ir teisiųjų klausimų vertinimo *ex nunc*, nacionalinės teisės aktuose šiuo tikslu numatytos būtinos garantijos pagal Įstatymo dėl Tarptautinės apsaugos administracinio teismo įsteigimo ir veiklos 11 straipsnio 6 punktą, t. y. DDDP galimybė nurodyti administracinei institucijai atsakyti į konkretų klausimą.
- 10 Pareiškėjas, nors ir turi tokią galimybę, nepateikė jokių pastabų dėl DDDP ketinimo pateikti prejudicinius klausimus ESTT.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 11 Pagal nacionalinės teisės aktus tarptautinės apsaugos prašymai nagrinėjami dviem etapais: pirmuoju – administracinėje institucijoje, o antruoju – teisminėje institucijoje. Prieglobsčio tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (Pabėgėlių įstatymo 2 straipsnis) yra „sprendžiančioji institucija“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2013/32 2 straipsnio f punktą. DDDP yra „pirmosios instancijos teismas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 46 straipsnio 3 dalį, kuris pagal šią nuostatą ir Įstatymo dėl DDDP įsteigimo ir veiklos 11 straipsnio 3 dalies a punktą turi išsamiai *ex nunc* išnagrinėti bylos faktines ir teises aplinkybes ir priimti galutinį sprendimą dėl viso ar dalies atitinkamos administracijos sprendimo patvirtinimo arba panaikinimo.
- 12 Pareiga atlikti individualų tarptautinės apsaugos prašymų vertinimą, atsižvelgiant į asmenines pareiškėjo aplinkybes, aiškiai numatyta Direktyvos 2011/95 4 straipsnio 3 dalies c punkte ir patvirtinta Teisingumo Teismo suformuotoje jurisprudencijoje (žr., pavyzdžiui, 2020 m. kovo 19 d.

Sprendimo *PG, C-406/18, EU:C:2020:216, 29* punktą). Šiuo klausimu pareiškėjo pagrindinėje byloje teiginiai tiek administracinėje procedūroje, tiek teismo procese yra nepakankamai nuoseklūs ir įtikinami. Vis dėlto administracinė institucija neatliko psichologinių patikrinimų ar kitų sveikatos patikrinimų, susijusių su jo psichine ir fizine sveikata, įskaitant įtarimus dėl praeityje vykdyto persekiojimo ar patirtos didelės žalos, kankinimų ir kitų sunkių fizinio ar psichologinio smurto simptomų ir požymių. Taigi būtina atlikti medicininį patikrinimą ir nustatyti medicininę ir mokslinę diagnozę, kad būtų galima konstatuoti, ar aptariamasis akivaizdus nenuoseklumas ir neįtikimumas yra pagrįsti medicininiais veiksniu.

- 13 Nacionaliniame įstatyme (Pabėgėlių įstatymo 15 straipsnis) aiškiai numatyta administracijos kompetencija nukreipti pareiškėją pas gydytoją ir (arba) psichologą. Vis dėlto panašios nuostatos nėra, kiek tai susiję su DDDP, pagal kurią galima tiesiog „administracinei institucijai nurodyti atsakyti į su ginčijamu klausimu susijusį prašymą per teismo nustatytą terminą“ (Įstatymo dėl Administracinio tarptautinės apsaugos teismo įsteigimo ir veiklos 11 straipsnio 6 dalis). Atsakovė taip pat remiasi dviem naujausiais Kipro Respublikos Aukščiausiojo Teismo sprendimais, priimtais dėl Respublikos generalinio prokuroro prašymo išduoti privilegijuotąjį orderį, t. y. įsakymą dėl žemesnės instancijos teismo sprendimo, tariamai priimto dėl kompetencijos viršijimo, jos nebuvimo ar akivaizdžios teisės klaidos, peržiūrėjimo (Sprendimas byloje dėl Respublikos generalinio prokuroro prašymo išduoti privilegijuotąjį orderį (it. *certiorari*) dėl 2023 m. vasario 10 d. Administracinio tarptautinės apsaugos teismo nutarties, priimtos nagrinėjant apeliacinį skundą Nr. 7386/22, 2023 m. balandžio 7 d. civilinis ieškinys Nr. 31/2023 ir Sprendimas byloje dėl Respublikos generalinio prokuroro prašymo išduoti privilegijuotą orderį dėl 2023 m. vasario 10 d. Administracinio tarptautinės apsaugos teismo sprendimo, 2023 m. gegužės 15 d. apeliacinis skundas Nr. 30/2023). Šiuose sprendimuose Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad DDDP, nuroydamas pareiškėjui atlikti medicininis tyrimus, veikė viršydamas savo įgaliojimus ir jurisdikciją. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad minėtose bylose klausimas dėl jo kompetencijos skirti ekspertizę ir nustatyti medicininę diagnozę nebuvo nagrinėjamas atsižvelgiant ir į Įstatymo dėl Tarptautinės apsaugos administracinio teismo įsteigimo ir veiklos 11 straipsnio 3 dalį, kurioje daroma nuoroda į išsamų ir *ex nunc* tyrimą, kurį DDDP turi atlikti, kai atmeta ginčijamą aktą.
- 14 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, „laikydamosi Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies valstybės narės nacionalinę teisę turi pritaikyti taip, kad, nagrinėdamas nurodytus skundus, teismas išnagrinėtų visas faktines ir teises aplinkybes, kurios suteiktų jam galimybę konkretų atvejį įvertinti pagal tuo metu esamą situaciją“ (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, 110* punktas). Be to, konstatuota, kad minėto 46 straipsnio 3 dalis, kurioje numatytas išsamaus ir *ex nunc* nagrinėjimo reikalavimas, yra Sąjungos teisės norma, turinti tiesioginį poveikį (2019 m. liepos 29 d. Sprendimo *Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, 73* punktas). Prašymą priimti prejudicinį

sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar jis gali atlikti tokį patikrinimą, jeigu neturi įgaliojimų atlikti pareiškėjo medicininės apžiūros, kurios naudingumą taip pat pripažino Teisingumo Teismas (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *PG*, C-406/18, EU:C:2020:216, 31 punktas ir 2023 m. birželio 29 d. Sprendimo *International Protection Appeals Tribunal ir kt. (Išpuolis Pakistane)*, C-756/21, EU:C:2023:523, 60 punktas). Teisingumo Teismas nusprendė, kad gali būti „naudinga taikyti kitas tyrimo priemones, pavyzdžiui, medicininį patikrinimą, nurodytą Direktyvos 2013/32 18 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje“ (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *PG*, C-406/18, EU:C:2020:216, 31 punktas). Vis dėlto iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos neaišku, ar ši kompetencija gali būti kildinama tiesiogiai iš Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies, ar ją pripažinti palikta valstybių narių procesinei autonomijai.

- 15 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laikosi nuomonės, kad reikia atlikti pareiškėjo medicininę ekspertizę, kad jis galėtų individualiai, išsamiai ir iš naujo išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą, atsižvelgdamas į visas reikšmingas faktines ir teisines aplinkybes. Kadangi nacionalinėje teisėje nėra aiškios nuostatos, pagal kurią jam būtų suteikti įgaliojimai nurodyti atlikti sveikatos patikrinimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar, remiantis Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies tiesioginiu veikimu, galima pripažinti tokią teisę (pirmasis prejudicinis klausimas), ar teisę įpareigoti sprendžiančiąją instituciją atlikti tokį patikrinimą, jeigu jos manymu, tai yra būtina (antrasis prejudicinis klausimas).
- 16 Dėl nacionalinės teisės aktuose numatytų priemonių Pabėgėlių įstatymo 15 straipsnyje nurodytiems simptomams ar požymiams nustatyti Kipro Respublikos Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neturi kompetencijos nurodyti sprendžiančiajai institucijai atlikti konkretų pareiškėjo, kuris pateikė prašymą, medicininį ar psichologinį patikrinimą. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar galimybė kreiptis į administracinę instituciją dėl to, kad pareiškėjas neatliko sveikatos patikrinimo, leidžia jam atlikti „išsamų ir atnaujintą pareiškėjo tarptautinės apsaugos poreikių nagrinėjimą“. Be abejo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gali iš sprendžiančiosios institucijos gauti naudingos informacijos apie priežastis, dėl kurių sveikatos patikrinimas nebuvo laikomas tinkamu ar būtinu. Vis dėlto tuo atveju, kai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo sprendimas skiriasi nuo administracijos sprendimo, teismas neturi jokių galimybių savo iniciatyva gauti informacijos apie dabartinę prašytojo sveikatos būklę ir nurodyti atlikti Pabėgėlių įstatymo 15 straipsnyje nurodytų požymių ir (arba) simptomų tyrimą, kurio neatliko administracija.
- 17 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, nors tarptautinės apsaugos prašytojams suteikiama galimybė pateikti medicininius tyrimus, negalima preziumuoti, kad jie žino, kokie dokumentai yra svarbūs nagrinėjant jų prašymą, ypač tuo atveju, kai pareiškėjui neatstovauja advokatas.

Taigi, jeigu laikoma, kad turimos priemonės minėtos direktyvos 46 straipsnio 3 dalyje numatytam patikrinimui atlikti paliekamos valstybių narių procesinės autonomijos sričiai, kyla klausimas, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš tikrųjų gali įvykdyti savo pareigą išsamiai ir *ex nunc* išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą naudodamasis savo įgaliojimais pateikti prašymus sprendžiančiajai institucijai. Jis laikosi nuomonės, kad dėl to prašytojui būtų pernelyg sudėtinga pasinaudoti teise į individualų jo atvejo vertinimą. Taigi šis teismas prašo išaiškinti, ar jis gali reikalauti, kad administracinė institucija atliktų medicininę ekspertizę, jei mano, kad nacionalinės priemonės neatitinka veiksmingumo principo reikalavimų (trečiasis prejudicinis klausimas).

- 18 Jei nepripažįstama prašančiosios teisminės institucijos kompetencija nurodyti, kad tarptautinės apsaugos prašytojui būtų atlikti medicininiai tyrimai, arba įpareigoti administracinę instituciją atlikti tokius tyrimus, ši teisminė institucija turės panaikinti ginčijamą sprendimą atmesti prašymą, nes negalės atlikti išsamaus ir *ex nunc* nagrinėjimo. Vadinasi nėra neįmanoma panaikinti kitu atveju teisingo administracinio sprendimo, dėl kurio būtų peržiūrėtas tarptautinės apsaugos prašymas. Atrodo, kad tokia procedūra nesuderinama su greito prašymų nagrinėjimo principu arba su prieglobsčio sistemos struktūra. Dėl to abejotina, ar įvykdyti Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies ir Chartijos 47 straipsnio reikalavimai (ketvirtasis prejudicinis klausimas).
- 19 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laikosi nuomonės, kad būtina pateikti Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus.